

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ
«ТРАНСМАГ»

НАКАЗ

Код ЄДРПОУ 20204271

12 серпня 2025 р.

м. Дніпро

№ 45

*Про затвердження Положення
про академічну доброчесність і
етику академічних
взаємовідносин*

Згідно Конституції України, Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Статуту Інституту транспортних систем і технологій Національної академії наук України, Колективного договору Інституту, Етичного кодексу ученого України, а також інших нормативно-правових актів чинного законодавства України, законів та міжнародних договорів України, які мають обов'язковий характер згідно з установленим порядком,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про академічну доброчесність і етику академічних взаємовідносин (Додається).
2. Затвердити Кодекс етичної поведінки Інституту транспортних систем і технологій Національної академії наук України, до Положення про академічну доброчесність і етику академічних взаємовідносин, який визначає основні етичні норми та принципи, що регулюють професійну діяльність та поведінку співробітників Інституту (Додаток 1).
3. Контроль за виконанням наказу покласти на вченого секретаря Огліх Валентину Валеріївну.

Директор

Дмитро РЕДЧИЦЬ

Інститут транспортних систем і технологій
Національної академії наук України

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність
і етику академічних
взаємовідносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради Інституту транспортних систем і технологій Національної академії наук України
«24» липня 2025 року, № 10

Голова Вченої ради
 Дмитро РЕДЧИЦЬ

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ директора Інституту транспортних систем і технологій Національної академії наук України
«12» серпня 2025 року, № 45.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ І ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність і етику академічних взаємовідносин (далі – Положення), що діє в Інституті транспортних систем і технологій Національної академії наук України (далі – Інститут), регулює принципи забезпечення академічної доброчесності. Воно визначає моральні норми, правила професійної поведінки та взаємодії в академічному середовищі, базуючись на загальноприйнятих міжнародних стандартах відповідальності, прозорості, публічності, законності, справедливості, академічної свободи, чесності, об'єктивності, взаємної поваги, довіри та нульової толерантності до порушень академічної доброчесності.

1.2. Документ розроблений на основі Конституції України, Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Статуту Інституту транспортних систем і технологій Національної академії наук України, Колективного договору Інституту, Етичного кодексу ученого України, а також інших нормативно-правових актів чинного законодавства України, законів та міжнародних договорів України, які мають обов'язковий характер згідно з установленим порядком.

1.3. Положення має на меті підтримання високих професійних стандартів у діяльності Інституту, формування академічних чеснот та запобігання порушенням академічної доброчесності. Академічна доброчесність визначається як сукупність етичних принципів і правил законодавчо регламентованої академічної діяльності, обов'язкових для всіх членів академічної спільноти Інституту та спрямованих на забезпечення довіри до результатів досліджень.

1.4. Положення регламентує:

- упровадження інституційної політики у сфері академічної доброчесності, а також заходи для її реалізації;

- організаційну систему забезпечення академічної доброчесності, включаючи розподіл функцій і відповідальності між структурними підрозділами наукової установи та посадовими особами, правила роботи комісії з питань академічної доброчесності, етики та управління конфліктами, її функції та повноваження; - процедури виявлення і розгляду випадків порушень академічної доброчесності та методи реагування на них.
- процедури виявлення та розгляду випадків порушення академічної доброчесності, реагування на них.

1.5. Цей текст не є оригінальним науковим текстом, його створено на основі існуючих європейських і вітчизняних практик, нормативних документів.

2. Інституційна політика із забезпечення академічної доброчесності

2.1. Політика Інституту в сфері академічної доброчесності ґрунтується на таких ключових принципах, як верховенство права, демократія, законність, справедливість, толерантність, наукова сумлінність, професіоналізм, партнерські відносини, взаємодопомога, взаємоповага, довіра, відкритість та прозорість.

2.2. Керівництво Інституту, Вчена рада та Рада молодих вчених активно сприяють підтримці та захисту осіб, які займаються виявленням і аналізом підозрілих ситуацій.

2.3. Засади діяльності академічної спільноти та проведення досліджень базуються на таких принципах:

- дотримання положень чинного законодавства України, включаючи закони, нормативно-правові акти, а також ратифіковані міжнародні договори, прийняті в установленому порядку;
- повага до етичних норм, взаємоповага між усіма членами академічної спільноти, без огляду на їх вік, гендерну приналежність, стан здоров'я, громадянство, національність, релігійні переконання, філософські погляди, соціальний статус чи інші ознаки;
- формування демократичних взаємовідносин серед представників академічної спільноти;
- якісне виконання функціональних обов'язків та своєчасне реагування на будь-які порушення встановлених норм;
- забезпечення надійності досліджень через відповідальний підхід до етапів планування, проектування, вибору методології, аналізу даних та використання;
- дотримання принципів доброчесності під час розробки, проведення, рецензування, звітування та поширення результатів досліджень шляхом забезпечення прозорості, справедливості та неупередженості;
- повага до прав та гідності колег, учасників досліджень, суб'єктів наукової діяльності та суспільства загалом, з особливим врахуванням екосистем і довкілля;
- визначення особистої відповідальності за всі стадії дослідницького процесу – від задуму до публікації, включно з управлінням проектом, його організаційними аспектами, освітньою діяльністю, менторством та оцінкою соціального впливу;

-
- гарантування нерозголошення конфіденційної інформації чи даних з обмеженим доступом відповідно до вимог законодавства у сфері інформаційної діяльності та звернень громадян.

3. Організаційна система забезпечення академічної доброчесності

3.1 Система забезпечення принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин включає такі основні складові:

- **нормативну базу**, яка на системному рівні визначає механізми впровадження принципів академічної доброчесності у науковий процес, заходи для забезпечення їх дотримання, а також процедури, спрямовані на попередження й вирішення випадків порушення цих принципів.

До ключових елементів нормативної бази належать базові нормативні документи:

- Кодекс етичної поведінки (додаток 1);
- Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин;
- інші нормативні документи щодо здійснення відповідних видів наукової діяльності, в яких у тому числі відображаються питання академічної доброчесності (додатки 2–8);
- **організаційні структури та уповноважені**, опікуються поширенням засад академічної доброчесності, їх впровадженням в наукову діяльність Інституту, відіграють ключову роль у підтримці високих стандартів дослідницької діяльності, а також виконують наглядову та контролюючу функцію. До сфери їхньої відповідальності належать: *управління Інститутом; інформаційна база.*

Управління Інститутом у частині виконання вимог законодавства щодо забезпечення академічної доброчесності, розроблення і практичної реалізацію політик і процедур внутрішнього забезпечення академічної доброчесності задля формування етичної культури й професійної відповідальності серед усіх учасників наукового процес здійснюють:

- директор Інституту;
- колегіальні органи керування – вчена рада Інституту; збори колективу наукових працівників;
- завідувачі відділів.

Також у прийнятті окремих рішень беруть участь:

- вищий орган громадського самоврядування Інституту – загальні збори (конференція) трудового колективу;
- рада молодих вчених;
- комісія з академічної доброчесності й етики академічних взаємовідносин, управлінням конфліктами;
- профспілкова організація.

Інформаційна база, яка слугує засобом популяризації принципів академічної доброчесності та сприяє підвищенню рівня обізнаності співробітників Інституту, включає такі ключові складові:

- надання інформаційно-консультативної підтримки працівникам через створення спеціальних ресурсів на вебсайті Інституту (рубрика «Академічна доброчесність»). У цьому розділі розміщені базові нормативні документи, а також інформаційні й
-

- методичні матеріали, спрямовані на розвиток інформаційної грамотності та запобігання плагіату;
- інструменти впровадження принципів академічної доброчесності Надання інформаційно-консультативної підтримки працівникам через створення спеціальних ресурсів на вебсайті Інституту (рубрика «Академічна доброчесність»). У цьому розділі розміщені базові нормативні документи, а також інформаційні й методичні матеріали, спрямовані на розвиток інформаційної грамотності та запобігання плагіату;
- поширення відеоматеріалів та проведення інших заходів, спрямованих на промоцію академічної доброчесності;
- посилення на відкриті масові ресурси з тематики академічної доброчесності та основ інформаційної грамотності, що забезпечує вільний доступ до додаткових джерел знань;
- реалізація програми підвищення кваліфікації наукових працівників, наприклад, навчання на тему «Наукова етика та академічна доброчесність». Ця програма спрямована на поглиблення знань і вдосконалення професійних навичок у сфері академічної етики;
- застосування інструментів контролю за дотриманням академічної доброчесності у науковій діяльності, зокрема, проведення анкетувань серед учасників наукового процесу з метою виявлення потенційних порушень. Також передбачається обов'язкова перевірка наукових робіт на предмет ознак плагіату;
- інструменти контролю додержання академічної доброчесності у науковій діяльності Інституту, які, зокрема, передбачають здійснення анкетування учасників наукового процесу на предмет порушень академічної доброчесності; обов'язкову перевірку наукових, робіт на наявність ознак академічного плагіату.

Ця база забезпечує системний підхід до формування культури академічної доброчесності серед працівників Інституту та стимулює дотримання високих стандартів у науковій діяльності.

3.2. Управління процедурами забезпечення академічної доброчесності здійснюється заступником директора з науково-технічної роботи. Контроль за дотриманням академічної доброчесності та впровадження заходів із запобігання проявам недоброчесності проводиться за такими напрямками:

- виконання науково-дослідних робіт (НДР). Контроль здійснюється комісією з питань етики й академічної доброчесності, моніторингу якості наукових проєктів та інтелектуальної власності. До складу входять заступник директора Інституту з науково-технічної роботи, вчений секретар Інституту, наукові керівники НДР, нормоконтролер, представник науково-організаційного відділу, а також секретар вченої ради Інституту;
 - проведення наукових, науково-практичних, науково-технічних та науково-методичних заходів (конференцій, нарад, симпозіумів, семінарів тощо) Здійснення контролю покладено на голів організаційних комітетів відповідних заходів;
 - захисту прав інтелектуальної власності. У цьому напрямі контроль також здійснює комісією з питань етики й академічної доброчесності, моніторингу якості наукових проєктів та інтелектуальної власності.
-

4. Впровадження механізмів моніторингу та контролю. Виявлення та розгляд випадків порушення академічної доброчесності

4.1. Дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності. Наукові працівники повинні забезпечувати виконання вимог академічної доброчесності як у процесі своєї наукової, так і науково-педагогічної діяльності. Вони також несуть відповідальність за контроль дотримання цих норм іншими учасниками наукового процесу. У разі виявлення порушення академічної доброчесності з боку іншого учасника, науковий працівник зобов'язаний вжити відповідних заходів для припинення такого порушення або повідомити про це заступника директора з науково-технічної роботи чи комісію з питань академічної доброчесності та/або Комісію з питань етики й академічної доброчесності, моніторингу якості наукових проектів та інтелектуальної власності (додаток 2).

4.2. Встановлення факту порушення академічної доброчесності ґрунтується на таких ключових принципах:

- усвідомлення вагомості академічної доброчесності, відсутність толерантності до порушень, об'єктивність та справедливість при оцінці ситуацій, невідворотність відповідальності за недотримання норм;
- чітка нормативна база, відкритість і прозорість процедур виявлення фактів порушення академічної доброчесності та визначення відповідальності за такі дії;
- суворе дотримання законодавчих вимог і внутрішніх нормативних документів Інституту.

4.3. Види порушень академічної доброчесності

Наукові працівники зобов'язані надавати достовірну інформацію про вихідні дані, методи та результати власних досліджень і досліджень, виконаних під їх керівництвом. Це охоплює зазначення джерел використаної інформації, прозорість у висвітленні власних дослідницьких здобутків і шляхів професійного зростання, включно із даними про отримання наукових ступенів, присвоєння звань, проходження атестацій чи підвищення кваліфікації.

Порушення академічної доброчесності поділяються на кілька ключових категорій:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих матеріалів інших авторів без зазначення авторства;
 - недобросовісне використання власних наукових результатів – оприлюднення вже раніше опублікованих матеріалів як нових здобутків;
 - академічна фабрикація – створення вигаданих або недостовірних даних, нібито отриманих у ході наукового дослідження;
 - академічна фальсифікація – навмисна модифікація або викривлення вже існуючих даних, що стосуються наукової діяльності;
 - привласнення авторства – приписування собі авторства на результати чи матеріали інших осіб;
 - створення або сприяння створенню академічних робіт за замовленням – діяльність, спрямована на фабрикацію наукового продукту обхідним шляхом;
-

- несамотійне виконання академічних завдань чи досліджень – порушення принципу самотійності у виконанні роботи;
- недотримання вимог щодо оцінювання – порушення правил, зокрема етичних норм під час процедур оцінювання навчальних або дослідницьких результатів;
- ігнорування або відсутність належного реагування на виявлені випадки недоброчесності – утримання від заходів щодо виправлення виявлених порушень.

Для більш детального розуміння наведених термінів і концепцій рекомендовано звернутися до додатків 3, 4.

Додаток 3. Академічна доброчесність: Глосарій термінів та понять.

Документ містить розширений глосарій термінів та понять статті 42 Закону України "Про освіту" (від 05.09.2017 р.), що стосуються академічної доброчесності.

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf>

Додаток 4. Рекомендації для експертів із розгляду внутрішньої політики і процедур забезпечення академічної доброчесності та зовнішньої оцінки їх якості.

<https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/3.->

[%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D1%96%D0%B2-%D0%90%D0%BA%D0%94.pdf](https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/3.-%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D1%96%D0%B2-%D0%90%D0%BA%D0%94.pdf)

4.4. Заходи з формування доброчесного академічного середовища

Науковці та працівники Інституту відповідають за правильне використання джерел інформації, дотримання принципів наукової етики, повагу до інтелектуальних досягнень, а також за недопущення порушення загальноприйнятих норм цитування.

Для створення чесного академічного простору Інститут вживає такі заходи:

- організовує і проводить лекції, тренінги, семінари тестування інші заходи, спрямовані на поліпшення рівня академічної доброчесності серед науковців і працівників Інституту;
- розглядає приклади позитивних і негативних практик у сфері академічної доброчесності, включно з випадками її порушень та їх наслідками;
- впроваджує ефективні процедури експертизи, такі як рецензування наукових статей, поданих до публікації в наукових виданнях, та оцінювання матеріалів для розміщення у пресі чи інших засобах масової інформації;
- результати наукових досліджень систематично обговорюються на науково-методичних семінарах відділів. Завідувачі відділів постійно контролюють коректність посилань та не допускають дублювання раніше отриманих наукових результатів;
- публікує на офіційному веб-сайті документи щодо забезпечення академічної доброчесності, а також надає відповідні рекомендації для науковців;
- оприлюднює інформацію про випадки порушення академічної доброчесності, а також рішення щодо них у рамках процедур, передбачених Порядком виявлення та встановлення таких фактів.;

- обговорює питання формування доброчесного академічного середовища на засіданнях вченої ради Інституту щонайменше один раз на рік;
- запроваджує Декларацію про академічну доброчесність;
- удосконалює внутрішню нормативну базу для інноваційної діяльності та підвищує стандарти якості власної роботи.

Інститут прагне уникати встановлення необґрунтованих вимог, які можуть спричинити або стимулювати порушення принципів академічної доброчесності.

4.5. Академічна відповідальність наукових працівників за порушення академічної доброчесності

В Інституті сформовано концептуальне і нормативне бачення проблеми академічної доброчесності, а також встановлено відповідальність за її порушення. Визначено процедури притягнення до відповідальності і типи покарань для наукових працівників, які ігнорують вимоги щодо дотримання принципів академічної доброчесності, тим самим ставлячи під сумнів як процес, так і результати наукової діяльності.

Для більш детального розуміння положень рекомендовано звернутися до Проекту Закону України від 08.01.2024 № 10392 Про академічну доброчесність). Цей проект Закону покладено в основу цього документу та діяльності Інституту.

Основними принципами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- обов'язковість та оперативність реагування на всі виявлені випадки порушення академічної доброчесності;
- забезпечення неупередженого та недискримінаційного ставлення до осіб, щодо яких надійшла інформація про можливе порушення академічної доброчесності;
- необхідність чіткого встановлення вини особи у здійсненні порушення академічної доброчесності;
- пропорційність між характером порушення та вжитими заходами реагування.

Інститут забезпечує прозорість процедур розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, визначення заходів реагування за встановлені порушення (додаток 5. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності)

Рішення про застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності ухвалює Вчена рада Інституту за поданням групи моніторингу якості наукових проектів та інтелектуальної власності та/або заступником директора з науково-технічної роботи на якого покладено управління процедурами забезпечення академічної доброчесності.

Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є такі: виховні заходи; притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності; реагування на порушення при проведенні конкурсів та експертиз; інституційні заходи реагування.

Працівники можуть нести академічну відповідальність у формі:

- зауваження (усне або письмове);
- попередження – за порушення академічної доброчесності, самоплагіат у наукових працях, не пов'язаних із присудженням наукового ступеня або вченого звання, посади);
- позбавлення права на участь у органах управління Інституту, виключення зі складу Вченої ради, інших колегіальних органів строком до одного року;
- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, участі в академічній мобільності строком до одного року;

- позбавлення права бути керівником та/або відповідальним виконавцем наукових досліджень та/або наукових проєктів на певний строк;
- обмеження участі у наукових дослідженнях та/або окремих наукових проєктах (вперше – на строк до одного року, скоєне вдруге – до закінчення теми);
- позбавлення права бути науковим керівником (консультантом) здобувачів наукового ступеня на певний строк;
- позбавлення права участі в атестації на певний строк;
- відкликання наукових, навчальних, навчально-методичних та інших видань, статей та інших публікацій, в яких виявлено порушення академічної доброчесності та/або встановлено їх низьку академічну якість;
- позбавлення нагород, відзнак, почесних звань, наданих Інститутом;
- відмови у внесенні подання щодо присвоєння вченого або іншого звання – за порушення академічної доброчесності;
- звільнення з посади наукового працівника – за повторне порушення академічної доброчесності впродовж періоду між атестаціями;

Працівник, який був притягнутий до академічної відповідальності, за рішенням Вченої ради Інституту, може бути позбавлений права отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року з дня ухвалення відповідного рішення.

4.6. Права осіб, яких звинувачують у порушенні академічної доброчесності.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до Вченої ради Інституту, або до суду.

4.7. Система перевірки наукових доробків на плагіат

Експертна оцінка та технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в науково-технічних звітах, монографіях, наукових статтях покладена на виконавців і є обов'язковою. (додаток 6).

5. Врахування міжнародного досвіду:

5.1. Інститут зобов'язується постійно вивчати досвід рекомендації міжнародних організацій (додаток 7);

5.2. Інститут зобов'язується адаптувати кращі світові практики до умов Інституту.

6. Прикінцеві положення

Забезпечення академічної доброчесності – це комплексний процес, який потребує системного підходу та залучення всіх учасників освітнього процесу. Впровадження рекомендацій, описаних вище, допоможе створити у атмосферу довіри, поваги до знань та сприятиме підвищенню якості.

Це Положення затверджується рішенням Вченої ради та вводиться в дію наказом директора Інституту.

Інститут зобов'язується постійно вивчати досвід інших наукових установ, які успішно впровадили системи забезпечення академічної доброчесності.

Інститут зобов'язується адаптувати кращі практики до свої умов, регулярно переглядати та оновлювати положення та процедури забезпечення академічної доброчесності. Збирати зворотній зв'язок від студентів та викладачів для вдосконалення системи.

Зміни та доповнення до цього Положення вносяться на розгляд Вченої ради за письмовим поданням членів колективу, комісії з питань етики й академічної доброчесності, моніторингу якості наукових проєктів та інтелектуальної власності та директора Інституту.

Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи відповідно до їх функціональних обов'язків.

Інститут транспортних систем і технологій
Національної академії наук України

Кодекс етичної поведінки

Ухвалено

Рішення Загальних
зборів трудового
колективу Інституту
транспортних систем і
технологій
Національної академії
наук України
(18 лютого 2025 року,
протокол № 1)

Додаток 1
до Положення про академічну
добросесність і етику
академічних взаємовідносин

КОДЕКС ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ

1. Загальні положення

1.1. Враховуючи, що наука охоплює не лише генерацію знань, а й формування етичних стандартів, Інститут транспортних систем і технологій Національної академії наук України (надалі – Інститут) приймає фундаментальні принципи та етичні цінності, що становлять підґрунтя науково-технічної діяльності. Інститут поділяє систему цінностей, цілей та імперативів, викладених у документі "Етичний кодекс ученого України" (схвалений постановою загальних зборів НАН України від 15.04.2009 № 2).

1.2. Кодекс етичної поведінки Інституту транспортних систем і технологій Національної академії наук України (далі – Кодекс) визначає основні етичні норми та принципи, що регулюють професійну діяльність та поведінку співробітників Інституту.

1.3. Головна мета Кодексу:

- збільшення як інституційної, так і індивідуальної соціальної відповідальності;
- зміцнення та примноження наукових досягнень Інституту, створення сприятливого професійного клімату;
- сприяння відкритого діалогу;
- інтеграція в європейський та світовий науковий простір через співпрацю з національними та міжнародними науковими товариствами;
- підтримка та поліпшення іміджу та ділової репутації Інституту;
- утвердження взаємної поваги у взаєминах між людьми;
- захист усіх аспектів особистих цінностей.

1.4. Норми Кодексу стосуються всіх співробітників університету незалежно від їхньої посади. Невідомість або неправильне тлумачення положень Кодексу не можуть слугувати виправданням неетичної поведінки.

1.5. Етичний кодекс є офіційним документом Інституту, виконання його норм є обов'язковим для всіх членів спільноти Інституту.

2. Етичні норми та засади діяльності і поведінки членів інститутської спільноти

2.1. Кодекс встановлює ключові цінності та приписи щодо недопущення будь-яких видів дискримінації та зловживань, а також врегулювання спірних ситуацій стосовно інтересів та сфери інтелектуальної власності. Він є проголошенням фундаментальних принципів, що узгоджені та розповсюджені між дослідниками, управлінським і техніко-адміністративним персоналом та всіма, хто взаємодіє з Інститутом, інакше кажучи, забезпечує етичні стандарти для внутрішніх і зовнішніх взаємин.

2.2. Для створення академічного середовища кожен член колективу має:

- демонструвати відповідальність та відданість інтересам України, працювати на її розвиток, виконувати національні та громадянські обов'язки, поважати культурні цінності, територіальну цілісність і суверенітет України, права і свободи громадян;

-
- формувати не тільки особисту репутацію, а й захищати честь та гідність Інституту, підтримувати та розвивати його традиції та досягнення, дотримуватися стандартів професійної доброчесності та позитивного іміджу. Не використовувати символіку Інституту в особистих чи публічних заходах, які не стосуються діяльності Інституту, без відповідного дозволу;
 - зважати на потреби держави та суспільства, бути соціально відповідальним, сприяти вільному доступу до знань та інформації, публічно оприлюднювати результати своїх досліджень;
 - дотримуватися чесності, проявляти повагу до колег та громадян, які не працюють в Інституті;
 - протидіяти зловживанню службовим становищем з метою отримання вигоди, корупції в усіх її проявах. Не допускати отримання чи пропонування неправомірної винагороди або матеріальної вигоди;
 - боротися з бюрократизмом;
 - представляти та захищати інтереси Інституту у відносинах з іноземними партнерами, розвиваючи проекти міжнародної співпраці;
 - боротися з проявами приниження честі та гідності членів колективу, цькуванням з боку колег, підлеглих чи посадових осіб, фізичним насильством, агресією, сексуальними домаганнями;
 - втілювати принцип свободи вираження думок щодо досліджень;
 - дотримуватися найвищих професійних вимог до планування й виконання наукових розвідок, спираючись на ґрунтовне розуміння надбань світової науки у визначеній царині;
 - пориватися до правдивих знань, розповсюджувати власний досвід і набуті знання;
 - мати обов'язок відшукувати найоптимальніші шляхи розв'язання досліджуваної проблеми, зважаючи на адекватність та економічну доцільність;
 - викладати об'єктивно висновки завершеного дослідження вчений незважаючи на очікування замовника;
 - презентувати об'єктивно висновки завершеного дослідження, незалежно від сподівань замовника; протидіяти конформізму в науковому співтоваристві, брати активну участь у процесах атестації наукових кадрів, протидіяти присудженню наукових ступенів і звань за роботи, які не відповідають сучасним досягненням світової науки або виконані з порушенням норм етики, зокрема, рішуче викривати факти плагіату й інших форм порушень авторського права.
 - протидіяти конформізму в науковому колі, активно долучатися до процесів атестації наукових співробітників, перешкоджати присвоєнню наукових ступенів і звань за роботи, що не відповідають сучасному рівню світової науки або виконані з порушенням етичних норм, особливо рішуче викриваючи факти плагіату та інших форм порушення авторських прав;
 - заперечувати отримання результатів, що суперечать принципам гуманізму, через: відмову від співпраці; інформування громадськості про ймовірні негативні наслідки застосування наукових досягнень у антигуманному руслі; повідомлення суспільства, зокрема
-

наукової спільноти, про можливі негативні наслідки застосування наукових досягнень та необхідність їх запобігання;

– сприяти розвитку критичного мислення, свободи висловлювання поглядів, створювати умови для участі в дискусіях та дебатах.

3. Конфлікт інтересів

3.1. Члени інституційної спільноти зобов'язані:

– уникати та не допускати конфліктів інтересів, породжених особистими взаєминами;

– віддавати пріоритет науковій роботі, академічним зобов'язанням та обов'язкам перед Інститутом;

– особистий бізнес або інші інтереси не мають заважати виконанню трудових обов'язків працівників;

– співробітники не мають права приймати будь-які види винагороди, що впливають на прийняття рішень;

– у випадку виникнення конфлікту інтересів – інформувати колег та безпосередніх керівників.

3.2. В Інституті впроваджено систему, що покликана запобігти виникненню дійсного або ймовірного конфлікту інтересів під час виконання службових зобов'язань, а також здійснюється зовнішній контроль за працівниками, у котрих може виникнути потенційний конфлікт інтересів.

4. Прикінцеві положення

4.1. Дотримання та слідування нормам Кодексу ніяк не може вступати у протиріччя з законами України та їхнім порушенням.

4.2. Процедуру перевірки та розгляду питань етики визначає Положення Інституту «Про академічну доброчесність і етику академічних взаємовідносин».

4.3. Виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності і етики академічних взаємовідносин в Інституті покладено на Комісію з питань етики й академічної доброчесності, моніторингу якості наукових проектів та інтелектуальної власності.

4.4. Працівники Інституту не мають можливості використовувати його назву в ситуаціях, що здатні негативно вплинути на його імідж, оберігаючи власну репутацію та репутацію Інституту.

4.5. Науковці несуть моральну відповідальність за наслідки своєї діяльності, що можуть впливати на розвиток людства або природи.

ДЕКЛАРАЦІЯ про академічну доброчесність

Я, як член академічної спільноти Інституту транспортних систем і технологій Національної академії наук України (далі — Інститут), усвідомлюючи важливість дотримання принципів академічної доброчесності, беру на себе зобов'язання здійснювати власну наукову та інноваційну діяльність відповідно до місії, візії, цінностей та корпоративної культури Інституту.

Мої зусилля спрямовані на забезпечення високого рівня довіри до наукових досягнень через слідування основним принципам та цінностям внутрішнього забезпечення якості досліджень, а також моральним і правовим нормам поведінки, що регламентують професійну та наукову діяльність працівників Інституту.

У своїй професійній діяльності я зобов'язуюсь керуватися такими ключовими принципами, як чесність, довіра, повага, справедливість, відповідальність, стійкість і рішучість.

Мої зобов'язання перед академічною спільнотою Інституту включають:

- виявляти повагу та толерантність до всіх членів академічної спільноти Інституту;
- уникати будь-яких форм поведінки, які можуть поставити під сумнів результати моєї діяльності або завдати шкоди репутації колег чи Інституту;
- активно протидіяти проявам порушення академічної доброчесності в межах спільноти Інституту;
- використовувати виключно достовірні джерела інформації та утримуватися від фальсифікацій чи фабрикацій даних;
- уникати неправомірного сприяння в професійній чи науковій діяльності;
- дотримуватися принципів доброчесності при проведенні оцінювання та експертної діяльності;
- не використовувати ідеї, твердження, дані чи тексти без належного посилання на джерела;
- не користуватися неправомірною вигодою у своїй роботі.

Я усвідомлюю, що у разі порушення зобов'язань, визначених у цій декларації, нестиму відповідальність перед академічною спільнотою Інституту відповідно до загальнолюдських моральних норм та чинного законодавства України.

Підписанням цієї декларації я підтверджую своє категоричне несприйняття будь-яких форм чи проявів академічної недоброчесності.

_____ 202__ р.

(власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Додаток 2
до Положення про академічну
добросесність і етику
академічних взаємовідносин

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОСЕСНОСТІ

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення фактів академічної недобросесності – вчений секретар.

Ви можете повідомити про відомі Вам факти порушення законодавства з питань академічної добросесності працівниками Інституту транспортних систем і технологій Національної академії наук України, за наявності обґрунтованого переконання, що інформація є достовірною. Інформація може бути надана Вами анонімно, або з умовою нерозголошення Ваших особистих даних:

- повідомлення можна надіслати на телефон: +380563702161, по буднях у робочі години або через анонімну «Скриньку довіри», яка розміщена будівлі Інституту за адресою вул. Писаржевського, 5, м. Дніпро;
- особисто уповноваженій особі з питань запобігання та виявлення фактів порушення академічної добросесності – кім. 208, e-mail: V.V.Ohlikh@nas.gov.ua
- шляхом направлення листа на адресу Інституту: вул. Писаржевського, 5, м. Дніпро, 49000;
- іншим зручним способом.

Додаток 3
до Положення про академічну
добročесність і етику
академічних взаємовідносин

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ГЛОСАРІЙ ТЕРМІНІВ ТА ПОНЯТЬ

Додаток 3-1(1) Документ містить розширений глосарій термінів та понять статті 42 Закону України "Про освіту" (від 05.09.2017 р.), що стосуються академічної добročесності.

Додаток 3-1(2) Документ містить Методичні рекомендації з підтримки принципів академічної добročесності.

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2018/10/25/qlyusariy.pdf>

Додаток 4
до Положення про академічну
добросесність і етику
академічних взаємовідносин

Документ містить додаток 4 Рекомендації для експертів із розгляду внутрішньої політики і процедур забезпечення академічної добросесності та зовнішньої оцінки їх якості.

<https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/3.->

[%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-](https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/3.-%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-)

[%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D1%96%D0%B2-%D0%90%D0%BA%D0%94.pdf](https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/3.-%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D1%96%D0%B2-%D0%90%D0%BA%D0%94.pdf)

Додаток 5
до Положення про академічну
добročесність і етику
академічних взаємовідносин

ПОРЯДОК
виявлення та встановлення фактів порушення академічної добročесності
в Інституті транспортних систем і технологій Національної академії наук України (

1. Загальні положення

Співробітники Інституту транспортних систем і технологій Національної академії наук України (далі – Інститут) мають забезпечувати виконання вимог академічної добročесності у процесі своєї наукової й науково-педагогічної діяльності, виявляти та припиняти порушення академічної добročесності з боку іншого учасника.

Виявлення та встановлення фактів порушення академічної добročесності в Інституті покладено на Комісію з питань етики й академічної добročесності, моніторингу якості наукових проєктів та інтелектуальної власності (далі – Комісія). Комісія у своїй діяльності спирається на положення Конституції України, Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Кодексу етичної поведінки, Статуту Інституту транспортних систем і технологій Національної академії наук України, Колективного договору Інституту, Етичного кодексу ученого України, а також інших нормативно-правових актів чинного законодавства України, законів та міжнародних договорів

2. Виявлення фактів порушення академічної добročесності

Факти порушення академічної добročесності та наукової етики можуть бути виявлені:

- під час перевірки науково-технічних звітів;
- експертизи робіт на можливість опублікування ;
- патентної діяльності;
- надходження заяв від внутрішніх і зовнішніх джерел.

У разі виявлення порушення академічної добročесності з боку іншого учасника, науковий працівник зобов'язаний вжити відповідних заходів для припинення такого порушення або повідомити про це ученого секретаря чи Комісію зручним способом.

Особа, яка повідомляє про порушення академічної добročесності (крім порушень, за вчинення яких передбачено позбавлення наукового ступеня, вченого звання, ступеня вищої освіти), має право на анонімність. В Інституті реалізацію такого права забезпечено, шляхом встановлення скриньки для повідомлень, уможливлення надсилання електронного листа тощо. Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення академічної добročесності, які можуть бути перевірені. В іншому випадку Комісія має право залишити повідомлення без розгляду.

Комісія має надіслати/вручити особі, щодо якої надійшло повідомлення про порушення нею академічної доброчесності, копію такого повідомлення, а також поінформувати її про дату, час і місце розгляду такого повідомлення.

3. Організація роботи Комісії з питань етики й академічної доброчесності, моніторингу якості наукових проєктів та інтелектуальної власності

Колегіальний експертно-консультативний орган **Комісія з питань етики й академічної доброчесності, моніторингу якості наукових проєктів та інтелектуальної власності** створюється задля сприяння дотриманню в Інституті етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та розв'язанню етичних конфліктів між членами академічної спільноти.

Комісії надається право отримувати і розглядати заяви стосовно порушення Кодексу етичної поведінки й Положення про академічну доброчесність і етику академічних взаємовідносин, надавати пропозиції керівництву Інституту та Вченій раді щодо вживання заходів відповідно до законодавства України та нормативних актів Інституту.

Склад Комісії затверджується наказом директора Інституту. Термін її повноважень становить 5 років.

Склад Комісії формується із співробітників, які є моральними авторитетами. До складу входять заступник директора з науково-технічної роботи, вчений секретар, наукові керівники НДР, нормоконтролер, представник науково-організаційного відділу, а також секретар Вченої ради. У разі необхідності до складу Комісії залучаються інші представники.

Завданнями Комісії є:

- сприяти зміцненню довіри, партнерським відносинам та консолідації академічної спільноти;
- налагоджувати діалог і досягати згоди шляхом об'єктивного та принципового обговорення складних етичних ситуацій;
- консультувати в ситуаціях, які викликають невпевненість в їх етичності, та щодо дій, які можуть спричинити порушення Кодексу етичної поведінки та Положення про академічну доброчесність і етику академічних взаємовідносин;
- надавати експертні оцінки щодо етичності дій і поведінки членів академічної спільноти та рекомендації щодо застосування санкцій;
- розробляти рекомендації щодо покращення культури поведінки членів академічної спільноти та поширення етичних цінностей, принципів та стандартів;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики наукових працівників.

Процедура розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності передбачає:

- ініціювання розгляду повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності. У разі надходження до Комісії повідомлення про порушення академічної доброчесності та наукової етики орган протягом 10 робочих днів з дня його надходження зобов'язаний: його зареєструвати; ухвалити рішення про початок розгляду повідомлення за встановленою процедурою або залишити таке повідомлення без розгляду і повідомити про це заявника (крім випадків анонімного повідомлення);

-
- повідомлення особи, щодо якої надійшло повідомлення про порушення нею академічної доброчесності, а також заявників чи їх представників (за наявності) про початок такого розгляду;
 - визначення етапів і термінів розгляду та прийняття рішення про наявність (відсутність) порушення академічної доброчесності (не більше 6 місяців з дня реєстрації повідомлення);
 - можливість залучення зовнішніх експертів;
 - недопущення конфлікту інтересів;
 - забезпечення участі заінтересованих осіб у розгляді відповідного питання, дотримання прав осіб, які можуть зазнати негативних наслідків;
 - прийняття рішення щодо притягнення особи до академічної відповідальності та/або застосування інших заходів реагування на порушення академічної доброчесності чи наукової етики.

Основною організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання скликаються у разі необхідності вирішення оперативних та нагальних питань. Рішення приймаються шляхом відкритого голосування, і вважаються ухваленими, якщо за них проголосувала більшість присутніх членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів на тому ж засіданні здійснюється повторне голосування. Якщо й під час повторного голосування голоси розділяються порівну, остаточне рішення приймає Голова Комісії. Рішення Комісії оформляють протоколом, який підписує Голова та секретар Комісії.

За підсумками розгляду справи та аналізу значимих обставин, Комісія протягом двох робочих днів готує письмовий висновок щодо наявності або відсутності порушень академічної доброчесності чи проявів неетичної поведінки. Цей висновок підписують усі члени Комісії, які були присутні на засіданні. Сформовані висновки мають рекомендаційний характер і передаються директору та вченій раді Інституту для ухвалення рішення щодо подальших дій, які можуть включати моральні, дисциплінарні або адміністративні заходи.

Висновок Комісії має включати такі складові частини:

- вступній частині зазначаються дата і місце складання висновку, учасники процесу розгляду питання щодо порушення Кодексу, відповідна норма академічної доброчесності або наукової етики, а також зміст заяви;
- описова частина повинна містити детальну інформацію стосовно суті питання, яке було предметом розгляду Комісією;
- у мотивувальній частині подаються обставини та доказова база, якою керувалася Комісія під час розгляду;
- резолютивна частина охоплює рекомендації щодо прийняття остаточного рішення Вченою радою та директором Інституту.

Якщо будь-який член Комісії не погоджується з висновком, він має право викласти окрему думку, яка є обов'язковою для включення до складу висновку.

Комісія щонайменше раз на рік представляє звіт про свою діяльність Вченій раді. Звіт про роботу Комісії розміщується на веб-сайті Інституту.

Додаток 6
до Положення про академічну
добросесність і етику
академічних взаємовідносин

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ **щодо перевірки робіт на наявність ознак академічного плагіату**

1. Загальні положення

В Інституті запроваджено систему підтримки академічної добросесності й етики академічних взаємовідносин. Важливою складовою є перевірки наукових доробків на наявність ознак академічного плагіату – привласнення авторства на чужі наукові напрацювання або на чуже відкриття, винахід чи раціоналізаторську пропозицію, а також використання у своїх працях текстових запозичень без посилання на автора.

Методичні рекомендації щодо перевірки робіт на наявність ознак академічного плагіату (далі – Рекомендації) визначають процедуру проведення перевірки робіт, види яких визначено Положенням про академічну добросесність та етику академічних взаємовідносин: монографії, наукові статті, тези і матеріали наукових конференцій, науково-технічні звіти, інноваційна продукція. Аналіз щодо ознак академічного плагіату в науково-технічних звітах, монографіях, наукових статтях покладена на виконавців і є обов'язковою.

Завданням такої перевірки є визначення ступеня подібності тексту роботи до текстів робіт, що містяться у внутрішніх базах даних Інституту відкритих інтернет-джерелах.

Усі роботи обов'язково підлягають аналізу щодо наявності текстових запозичень, за необхідності із залученням експертів. Коректність запозичень, в тексті визначається на підставі синтезу експертної оцінки та технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів).

2. Технічна перевірка

Перевірка за допомогою спеціалізованих програмних засобів надає інформацію, яка дозволяє провести незалежну оцінку по відношенню до коректності запозичень, знайдених в проаналізованому тексті роботи.

Основними видами порушень є:

- кількість текстових збігів (у відсотках), що не оформлені як цитата або не мають посилання на джерело;
- текстові маніпуляції;
- заміна букв - заміна букв алфавіту мови роботи символами з інших алфавітів;
- інтервали - збільшені відстані між буквами можуть імітувати прогалини, викликаючи з'єднання слів в аналізованому тексті роботи;
- мікропробіли - прогалини нульової довжини між буквами або словами, що можуть призвести до неправильного розподілу слів в аналізованому тексті роботи;

- білі знаки - символи з білим кольором шрифту можуть замінювати;
- прогалини, викликаючи з'єднання слів в аналізованому тексті роботи;
- парафрази (SmartMarks) - перефразування, спроба приховати джерело запозичення, змінюючи місцями слова, додаючи синоніми.

Основні онлайн сервіси перевірки на плагіат та коротка характеристика наведені у додатку.

Після здійснення технічної перевірки роботи науковець передає згенерований системою перевірки електронний звіт подібності, відповідальній за перевірку особі або завідувачу відділу для проведення аналізу результатів технічної перевірки роботи та формування експертного висновку щодо наявності або відсутності ознак академічного плагіату.

3. Експертна перевірка

Усі запозичені фрагменти в роботі мають бути розглянуті на предмет коректності оформлення цитувань та посилань на першоджерела. Роботи, для яких виявлено при перевірці Системами високий або низький відсоток подібності, не можуть бути кваліфіковані як такі, що містять або не містять академічний плагіат.

Рішення щодо наявності у роботі ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами, та відтворення опублікованих текстів робіт інших авторів без відповідного посилання приймається відповідальними за перевірку особами.

Звіти з виконання науково-дослідних робіт, що фінансуються за рахунок державного та/або місцевих бюджетів (далі – НДР), можуть бути компіляцією робіт (тез, статей, монографій, проміжних звітів з виконання НДР тощо), які були опубліковані за тематикою НДР в період її виконання, та не мати унікального тексту. А втім звіти з НДР не можуть містити матеріали та наукові результати отримані за межами звітного періоду, чи в рамках іншої теми.

Факт використання для підготовки звіту саме тих робіт, які опубліковані в період виконання НДР, встановлюється за результатами аналізу звіту подібності відповідальними особами.

У разі відхилення або направлення роботи на доопрацювання новий варіант роботи проходить повторну перевірку у визначені терміни згідно із зазначеною вище процедурою.

3. Прикінцеві положення

Рекомендації набувають чинності з наступного дня після введення її в дію наказу директора. У разі наявності розбіжностей між рекомендаціями та документами законодавства, слід дотримуватись загальнодержавних норм.

Додаток до
Методичних рекомендацій щодо
перевірки робіт на наявність
ознак академічного плагіату

Онлайн сервіси перевірки на плагіат

1. **[Candy Content](#)** Інструмент для аналізу унікальності текстів, створений для копірайтерів, студентів і фахівців. Дозволяє швидко виявляти плагіат у контенті.
2. **[Plagium](#)** Сервіс для перевірки текстів на плагіат з функціями базового та розширеного пошуку, доступний у безкоштовній та преміум-версіях.
3. **[DupliChecker](#)** Простий і зручний сервіс, який дозволяє безкоштовно перевірити текст на унікальність, з підтримкою аналізу до 1000 слів за раз. Це програмне забезпечення для перевірки плагіату, розроблене для вчитки, редагування онлайн-контенту та перевірки на плагіат для студентів і науковців. Незалежно від того, скопійовано цей вміст з освітніми цілями чи вміст вебсайту, цей сайт надає хорошу точність результатів із статистичним звітом за допомогою їхніх інструментів.
4. **[Plagiarisma](#)** Сервіс безкоштовний. Інструмент для перевірки текстів на плагіат із підтримкою різних мов та можливістю завантаження файлів різних форматів.
5. **[Plagiarism Detector](#)** Універсальний сервіс для швидкого та глибокого аналізу текстів, який пропонує інформативні звіти про збіги. <https://plagiarismdetector.net/>
6. **[PlagScan](#)** Академічний сервіс перевірки, що підходить для студентів, викладачів і професійного використання. Забезпечує детальний аналіз тексту.
7. **[PlagTracker](#)** Інструмент, який перевіряє тексти на плагіат, підтримує багато мов та формати, забезпечуючи зручні результати.
8. **[Plag](#)** Сервіс, доступний у понад 100 країнах, з розширеними можливостями аналізу текстів на унікальність. **[Plag.com.ua](#)** – це перевірка на плагіат, де користувачі можуть отримати показники плагіату безкоштовно й за лічені секунди. Навіть для роботи на 100 сторінок.
9. **[Skandy](#)** Українська платформа перевірки текстів на плагіат, орієнтована на студентів, викладачів та інших професіоналів.
10. **[PlagiarismCheck.org](#)** Сервіс, який дозволяє безкоштовно перевірити текст (до однієї сторінки). Пропонує рішення для навчальних і робочих завдань.
11. **[Edubirdie](#)** Безкоштовний сервіс перевірки текстів, доступний без реєстрації. Аналізує текст і виділяє неунікальні фрагменти, надаючи список джерел із збігами. Для перевірки тексту потрібно його скопіювати та вставити у відповідне вікно, натиснути кнопку «перевірити» та зачекати на звіт. Можна також завантажити повністю весь документ.
12. **[Unicheck](#)** (за договором з установою) – Онлайн-сервіс перевірки тексту на присутність запозичень з відкритих джерел та мережі Інтернет. Сервіс перевіряє doc, docx, rtf, txt, odt, html, zip, rar, .xls, pdf формати. Програма має широке коло інструментів та зрозумілий інтерфейс.
13. **[StrikePlagiarism.com](#)** (за договором з установою) – антиплагіатна інтернет-система, яка автоматично перевіряє оригінальність тексту. У системи простий і зручний для користування інтерфейс. Документи можна завантажувати в систему в багатьох популярних форматах

(DOC, ODT, TXT, PDF), відсутні обмеження на обсяг документу. Текст порівнюється з ресурсами інтернету та базою даних системи.

14. [PlagTracker](#) – це онлайн-сервіс виявлення плагіату, який перевіряє наявність схожого текстового контенту в інших джерелах в Інтернеті. Запущений у 2011 році компанією Devellar

15. [PlagScan](#) – це програмне забезпечення для виявлення плагіату, яке використовується переважно науковими закладами. PlagScan порівнює поданий вміст з онлайн документами, журналами та внутрішніми архівами. Програмне забезпечення було запущено в 2009 році. Програмне забезпечення визнає плагіат, як тільки принаймні три слова поспіль відповідають іншому джерелу.

16 [PlagiarismSearch.com](#) - онлайн-інструмент для перевірки текстів на плагіат і виявлення контенту, створеного ШІ. Зареєстровані користувачі щодня можуть безкоштовно аналізувати до 300 слів, а при вході через Google отримують додатково 5 000 слів для перевірки плагіату та 1 000 слів для детекції ШІ. Це допомагає тримати під контролем унікальність і якість ваших текстів. <https://plagiarismsearch.com/>

17 [Smodin](#) – єдиний багатомовний засіб перевірки плагіату. Підтримує понад 50 мов. Працює, перевіряючи весь Інтернет на наявність ключових слів і фраз у тексті, корисних для визначення можливих джерел текстового вмісту. Smodin корисний для виявлення плагіату, а також пошуку можливих джерел. Цей засіб перевірки плагіату налаштовано на пошук потрібною мовою, надаючи вам розширену функціональність пошуку та забезпечуючи глибше сканування потрібною мовою.

18 [Quetext](#) - може виявити плагіат, навіть якщо деякі слова змінено. Однак алгоритм виявляє багато помилкових спрацьовувань. Розташована в Канзасі, її місією є популяризація етичної практики письма за допомогою оригінальності та правильного цитування.

19 [Copyscape](#) - надає безкоштовну перевірку плагіату для пошуку копій вебсторінок в Інтернеті, а також безкоштовні банери з попередженням про плагіат для вебсайту, щоб попередити потенційних плагіаторів від крадіжки вашого вмісту, безкоштовний інструмент для порівняння двох вебсторінок або статей та вичерпний посібник із боротьби з плагіатом.

Додаток 7
до Положення про академічну
добročесність і етику
академічних взаємовідносин

РЕКОМЕНДАЦІЇ міжнародних організацій

The Fundamental Values of Academic Integrity Міжнародного центру академічної добročесності (ICAI) визначає шість стовпів академічної добročесності та основи формування академічної культури в освітньому і науковому середовищах.

The European Code of Conduct for Research Integrity Європейської федерації академій наук та гуманітарних наук (ALLEA) наводить перелік кращих практик забезпечення дослідницької добročесності, в доповнення до Закону України “Про освіту” значно розширює перелік порушень академічної добročесності.

Glossary for Academic Integrity ma General Guidelines for Academic Integrity Європейської мережі академічної добročесності (ENAI) є описовим інструментом термінологічної бази, яка використовується світовою освітньою і науковою спільнотою в частині забезпечення академічної добročесності.

Цикл публікацій *Пан-Європейської платформи з питань етики, прозорості та чесності в галузі освіти (ETINED)* визначає перелік етичних принципів в освіті, правила етичної поведінки усіх учасників освітнього процесу, описує політики забезпечення академічної добročесності, роль кодексів добročесності в освітньому процесу.

Матеріали *Committee on Publication Ethics* акцентують увагу на питаннях академічної добročесності під час публікації результатів наукових досліджень.